

Sławomir Stawczyk
Zastępca Prezesa Zarządu

Warszawa, 22 marca 2023 r.

DP.052.2.2023

Pan
Valeri Vachev
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. „Solidarności” 77
00-990 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na Pana pismo z dnia 2 marca 2023 r., zawierające prośbę o wyjaśnienia w przedmiocie sytuacji w sprawach sądowych z udziałem Getin Noble Banku S.A. (dalej „Bank”, „GNB”), w imieniu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (dalej „Fundusz”, „BFG”) uprzejmie wskazuję, co następuje.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do kwestii przypadków *„odmowy wykonania prawomocnego orzeczenia”* należy w pierwszej kolejności wskazać, że celem wszelkich działań czy zaniechań Funduszu w obszarze postępowań cywilnych w kontekście przymusowej restrukturyzacji jest ochrona majątku podmiotu w restrukturyzacji przed uszczupleniami na rzecz wybranych wierzycieli z pokrzywdzeniem ich ogółu. Jednoznaczne sformułowanie przez ustawodawcę w art. 135 ust. 4 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2022 r., poz. 2253, dalej „ustawa o BFG”) zakazu wszczynania egzekucji pozwala postawić tezę, że ustawodawca – niejako domyślnie – godzi się z tym, że wyroki wydawane przeciwko podmiotowi w restrukturyzacji nie będą podlegały realizacji (ani przymusowo, ani dobrowolnie). Postawa Funduszu nie jest równoznaczna z negowaniem zasadności roszczeń powoda (zwłaszcza w obliczu stwierdzenia tej zasadności wyrokiem sądowym). Fundusz – w interesie majątku podmiotu w restrukturyzacji, czyli przyszłej masy upadłości – czyni użytek z blokad o charakterze czysto proceduralnym, na zasadzie analogicznej jak dzieje się to w postępowaniach upadłościowych czy restrukturyzacyjnych. Procesowy charakter blokady oznacza, że nie niweluje ona roszczenia powoda w ujęciu materialnoprawnym (którą to kwestię rozstrzyga sąd), a jedynie wstrzymuje możliwość przymusowej realizacji świadczenia.

Odnosząc się z kolei do kwestii przypadków *„nierespektowania przez Getin Noble Bank S.A. postanowień sądów o zabezpieczeniu roszczeń kredytobiorców – powodów w sporach frankowych, polegających na zawieszeniu spłaty rat kredytu”* należy w pierwszej kolejności

wskazać, że postępowanie zabezpieczające jest postępowaniem akcesoryjnym w stosunku do postępowania głównego i nie przesądza o wyniku postępowania głównego.

Podkreślenia wymaga, że Bank korzysta z uprawnień przysługujących mu na mocy obowiązujących przepisów prawa. Pamiętać należy, że Getin Noble Bank pozostaje stroną procesów sądowych we wszystkich sprawach, które mocą decyzji Funduszu o wszczęciu przymusowej restrukturyzacji wobec GNB nie uległy przeniesieniu do instytucji pomostowej. Jako strona procesu sądowego Getin Noble Bank może korzystać ze wszystkich dostępnych i przewidzianych prawem środków chroniących jego interesy i majątek. W przypadkach, w których rozstrzygnięcie w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia jest niezgodne z przepisami szczególnie wynikającymi z ustawy o BFG, podejmowane są zgodne z prawem i uprawnieniami przysługującymi stronie procesu, działania mające na celu wyeliminowanie z obrotu prawnego rozstrzygnięć obciążonych nieprawidłowościami. Należy mieć na względzie, że ochrona majątku podmiotu w restrukturyzacji jest jednym z podstawowych obowiązków Funduszu i wyznaczonego Administratora. Każde nieuprawnione uszczerplenie jego majątku może wpływać na efekty prowadzonych działań w związku z przymusową restrukturyzacją i w sposób bezpodstawny różnicować pozycję wierzycieli.

To ustawodawca przesądził, że w czasie trwania przymusowej restrukturyzacji niedopuszczalne jest wszczęcie postępowania zabezpieczającego. Taka konstrukcja ma zabezpieczyć interesy majątkowe podmiotu w restrukturyzacji, gdyż jest to niezbędne z punktu widzenia interesu publicznego, który jest jedną z trzech przesłanek wszczęcia przymusowej restrukturyzacji Banku.

Z orzecznictwa zgromadzonego na tle art. 135 ust. 4 ustawy o BFG wynika, że w przeważającej większości przypadków sądy powszechne odrzucają wnioski powodów o udzielenie zabezpieczenia, zgodnie z wyraźnym brzmieniem ustawy o BFG. Tylko takie podejście gwarantuje należyłą ochronę majątku podmiotu w restrukturyzacji. Ewentualne rozstrzygnięcia uwzględniające wnioski powodów są natomiast w dużej części zmieniane przez sądy drugiej instancji. Tym samym omawiany problem dotyczy jedynie niewielkiego procentu wszystkich rozstrzygnięć sądowych w przedmiocie wniosków o zabezpieczenie roszczeń przeciwko GNB. Jeżeli jednak miały miejsce przypadki wpisu do BIK lub przesłania przez Bank wezwania do zapłaty do klienta, który uzyskał korzystne dla siebie rozstrzygnięcie w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia, to wynikały one z automatyzacji określonych działań windykacyjnych Banku związanych np. z upływem terminu płatności i będą przez Bank korygowane.

Wyrażam nadzieję, że powyższe wyjaśnienia okażą się przydatne i pomocne.

Z poważaniem